

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.07

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Tredje behandling af lovforslag nr. L 117: Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven). (Udvidet adgang til SVU og særligt tilskud til virksomhedsrettet FVU).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 17/11 2004. Første behandling 30/11 2004. Betænkning 9/12 2004. Anden behandling 14/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 93 stemmer.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Tredje behandling af lovforslag nr. L 118: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Fripladstilskud i skolefritidsordninger af økonomiske, sociale eller pædagogiske grunde).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 17/11 2004. Første behandling 30/11 2004. Betænkning 14/12 2004. Anden behandling 16/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 95 stemmer.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Tredje behandling af lovforslag nr. L 119: Forslag til lov om ændring af lov om produktionskoler. (Omlægning af det kommunale bidrag).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 17/11 2004. Første behandling 30/11 2004. Betænkning 14/12 2004. Anden behandling 16/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Da vores ordfører, fru Lene Jensen, ikke kan være til stede her i dag ved tredjebehandlingen, skal jeg på Socialdemokratiets vegne tage denne sag her.

Det er jo med stor frustration, at vi ser på, at der tilsyneladende er et flertal, der er villigt til i blokpolitikens hellige navn endnu en gang at køre et lovforslag igennem med et meget, meget smalt flertal her i Folketinget.

Det beklager vi stærkt, fordi det lovforslag her har nogle meget uheldige konsekvenser. Det drejer sig jo om nogle mennesker, der ikke har mulighed for at gennemgå en erhvervsuddannelse på helt almindelige vilkår. Der har vi en række kommuner, der har løst den opgave ved at lave nogle produktionsskoler, ved at give de mennesker nogle tilbud, give dem muligheden for at få en uddannelse og komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Vi kan nu se her, at det havde været meget, meget lettere, hvis regeringen havde valgt den løsning at sige: Vi kan ikke lide produktionsskolerne, de skal bare nedlægges. Så kunne vi forholde os til det. Nu prøver man at udsulte dem og kommer med alle mulige andre forklaringer om det gode formål, som produktionsskolerne løser. Men det er ikke den vej, regeringen går. Og det, der er konsekvensen af det, er, at vi får færre produktionsskoler, at vi får færre muligheder i fremtiden.

Det er jo fantastisk, at det er lykkedes regeringen at strikke et lovforslag sammen, som ingen har spurgt om. Alle de parter, der er på området, er imod det lovforslag her. Vi læser i høringssvarene også nøjagtig det samme, det er produktionsskolerne, det er lærerforeningen, det er Kommunernes Landsforening osv. Der er heller ikke nogen brugere, der har sagt, at det her skulle laves om, så det er så skidt, som det kan være.

Når vi så kigger på, hvad der sker, hvis det her bliver gennemført i sin nuværende form, så vil det have nogle negative konsekvenser, fordi man ændrer på den måde, man hidtil har givet tilskuddene til kommunerne på, bl.a. ved at fjerne grundtilskuddene. På den måde vil der være mange kommuner, der får et incitament til at fjerne skolen, og vi ved allerede, at der er en række kommuner, der ikke har løst denne her opgave og ikke har tilbud til deres elever. Det er så, hvad det er. Det er så, hvad det er, men de kommuner, der har løst den her opgave, som forsøger at løse den i det daglige, skal så straffes med det lovforslag her.

Kl. 13.05

Hvor ligger så de skoler henne, og hvor ligger de kommuner henne, hvor det kommer til at gøre rigtig ondt? Ja, de ligger i yderområderne, og de ligger i de områder, hvor der er langt til

den næste skole, og det betyder, at uddannelsesmulighederne for de unge mennesker her bliver forringet.

Ud over at man her straffer menneskene, som har behov for en sådan uddannelse, så straffer man også de kommuner, der ligger i de områder, fordi man ikke giver dem det i tilskud, som de bruger på området. Det er jo klart, at det er ganske uhensigtsmæssigt. Hele oppositionen er samlet om et ændringsforslag, der kunne rette lidt op på det.

Vi vil da meget gerne medgive, at når der er et loft over, hvor mange elever man må have på en produktionsskole, kan det give nogle problemer, hvis den har haft flere elever, når året bliver gjort op, og der har derfor været lidt usikkerhed omkring det. Men fordi der er en mangelfuld lovgivning, behøver man jo ikke at lave en lovgivning, der er endnu ringere end den, vi har i forvejen, og som sår endnu større tvivl om, hvordan kommunernes situation er, og hvordan produktionsskolernes vilkår er i fremtiden.

Vi havde det oppe ved andenbehandlingen. Der sad ministeren på hænderne og ville ikke op og forsvare noget som helst i den her sag og lod ordføreren køre det. Det gjorde fru Tina Nørgaard da ganske udmærket. Hun har så siden fulgt op på sagen ved bl.a. at henvende sig til de nordjyske medier og forsikre, at der ikke vil blive lukket skoler i Nordjylland.

Det, der selvfølgelig er interessant, er, om sådan en garanti gælder i de 13 andre amter, og om ministeren og regeringen kan stå inde for, at der ved at ændre i tilskuds- eller finansieringsformen vil være nogle skoler, men at det næsten ikke vil være af nogen større betydning, som må lukke. Vi frygter meget, at det går ud over tilbudet til de svageste i vores samfund. Vi kan ikke forstå det.

Vi kan heller ikke forstå, at man vil ramme nogle kommuner i yderområderne, som forsøger at løse en opgave. Derfor må vi endnu en gang spørge: Hvorfor skal en række kommuner straffes med en økonomi, der bliver flere hundrede tusinde kroner ringere? Hvorfor skal nogle kommuner have et meget større udkomme af det her? Hvor er logikken henne? Det kan da godt være, at de i Esbjerg eller København, eller hvor det nu måtte være, er meget tilfredse med at få et større tilskud, men de steder, hvor de har nogle problemer og har tilbuddene til de unge mennesker, kommer de til at opleve det her lovforslag som en straf.

Vi spørger sådan set bare: Hvor er logikken henne i, at man nu vil ændre det på denne her måde? Vi får et lovforslag og en lovgivning, som ingen andre end De Konservative, Venstre og Dansk Folkeparti ønsker. Og hvor er Dansk Folkepartis ordfører henne i denne her sag, som har været ude og fortælle på de små skoler og i de små samfund: Ih, hvor har vi meget sympati for jer?

Med det her lovforslag er det jo helt klart, at det kommer til at koste nogle skoler livet. Produktionsskoleforeningen har jo nævnt en række skoler, som er lukningstruede på grund af det her. Jeg kan jo ikke vide, om det bliver færre eller flere, men det er sådan, billedet tegner sig.

Derfor må vi endnu en gang her ved tredjebehandlingen appellere til, at vi får det her lovforslag taget af bordet. Vi må håbe, at regeringen her op til jul er blevet klogere, for denne her finansieringsreform og omlægning har nogle u hensigtsmæssigheder i sig, som skolerne og kommunerne ikke kan være tjent med i forhold til at løse den samfundsmæssige opgave.

Meld dog klart ud, at I vil have taget livet af produktionsskolerne. Hvis det er det, I vil, så sig det dog. Sig det ærligt i stedet for at udsulte dem og lave en reform, der lukker skolerne i yderområderne, som lukker mulighederne for de dårligst stillede i vores samfund. Det er da ærligt, det er da redeligt at sige det. Så kunne vi få den diskussion i stedet for at lave alt det andet her.

Derfor skal jeg endnu en gang beklage, at vi i dag ser magtbrynde og en demonstration af, at VKO-flertallet vil gennemføre det her med et meget smalt parlamentarisk flertal.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Når der er en lang debat om et lovforslag i forbindelse med andenbehandlingen, kan man have en forventning om, at diskussionen er ved at være udtømt. Vi havde en lang debat i går ved andenbehandlingen. Den varede ca. 5 kvarter. Jeg synes egentlig, at det var en glimrende debat, men den havde altså den svaghed som dialog, at der var en part, som ikke deltog i dialogen, nemlig undervisningsministeren.

KL 13.10

Jeg roste i går Venstres ordfører, fru Tina Nedergaard, fordi fru Tina Nedergaard gik ind i diskussionen med det, man kalder krum hals, virkelig gik ind, fordi der her var en sag, som

hun var ansvarlig for, som hun også sloges for og argumenterede for. Jeg synes egentlig, når jeg tager udgangspunkt i, hvor vanskelig en sag fru Tina Nedergaard havde med at gøre, at det gik ganske godt. Man skal jo altid sætte tingene i forhold til, hvilken situation det er i, og fru Tina Nedergaards situation var ikke særlig god.

Jeg regner med, at undervisningsministeren i dag, i modsætning til sin tilbageholdenhed i går, går på talerstolen. Det var usædvanligt, at undervisningsministeren ikke var på talerstolen i går, når der var så lang en diskussion. Der var en første runde med ordførere, og der var en anden runde med ordførere. Undervisningsministeren følte sig ikke kaldet.

Nu kender jeg undervisningsministeren som en ordentlig politiker og det i ordets egentlige betydning. Det betyder ikke, at undervisningsministeren ikke somme tider kommer ud i noget snavs, for det gør hun, men det er primært ikke undervisningsministerens skyld. Det skyldes, at der er nogen, som undervisningsministeren ikke har indflydelse på, og som vi andre heller ikke har indflydelse på, som har større indflydelse, som er skyld i, at undervisningsministeren kommer ud i noget endda rigtig snavs, f.eks. omkring folkeskolen og alt det der. Det behøver vi ikke rippe op i, jeg vil bare lige nævne det, så vi alle sammen ved, hvor vi er henne.

Det var undervisningsministeren rigtig ked af, tror jeg. Jeg kunne mærke det dengang, og jeg havde egentlig også under debatten i går fornemmelsen af, at undervisningsministeren ikke var helt glad ved situationen. Det skal man altså bare indrømme. Hvis der er noget, man er lidt ked af, og hvis man ikke er helt glad ved situationen, skal man også bare sige det.

Undervisningsministeren kunne jo indlede svarreplikken til os ordførere med at sige, at hun godt kan se, at der er nogle vanskeligheder her. Det lovforslag, som ligger her, løser nok nogle problemer – vi har jo sagt, at det eksisterende ikke er godt nok – men jeg synes, at undervisningsministeren på baggrund af undervisningsministerens egne svar helt oprigtigt skal sige, at hun godt ved, at det skaber nogle nye problemer, for det gør det jo.

Det skaber nogle problemer for nogle kommuner, som i øjeblikket ved den nuværende lov lever med en vis usikkerhed, og det er jo ikke så godt at være i en usikker situation. I fremtiden får de en sikkerhed, nemlig at de kan se, hvor mange penge de taber, og at nogle kan se, hvad de vinder.

I den forbindelse kan man diskutere, hvad fordelene er. Er det en fordel at leve i usikkerhed eller at vide, at man er ilde faren? Det afhænger lidt af temperament, men jeg vil nok tro, at de kommuner, der får at vide, at de i fremtiden via DUT skal betale så mange penge ekstra, nok vil sige: Så hellere have usikkerheden. Det er klart, at der er nogle kommuner, der vil være glade, for de får penge. Det kan de se.

Det andet, der er problemet, er selvfølgelig, at der også er nogle skoler, der svæver i usikkerhed. Nu kan jeg forstå, at der ligger en garanti for Nordjylland, men jeg tror nu alligevel, at det ord garanti i den forbindelse skal tages med et vist forbehold, for sådan noget kan man jo ikke garantere. Der er produktionsskoler i Nordjylland, som måske kommer til at lukke, eller der er skoler andre steder i landet, det er jo ikke afgørende, om det er i Nordjylland, om det er på Skagen eller i Arden, eller om det er andre steder i Danmark, der er risiko for lukning. Den situation, vi altså står i, er, at der er nogle skoler, som også kommer til at leve med en usikkerhed, hvor de sådan set havde større sikkerhed før.

Så er der endelig det aller alvorligste. Det er selvfølgelig, at der er nogle unge mennesker, som får et uddannelses tilbud mindre, eller som får et uddannelses tilbud, som ligger længere væk end hidtil. Jeg nævnte i går – tilfældigvis – at hvis Skagen Produktionsskole lukker, skal de unge mennesker til Frederikshavn, hvis de skal finde en produktionsskole. Der er i øvrigt en glimrende produktionsskole i Frederikshavn, men det er ikke sikkert, at de unge mennesker værdsætter den glimrende skole i Frederikshavn, når de nu skal tage futtoget fra Skagen til Frederikshavn.

Det er jo et spørgsmål om, hvad vi vil prioritere i uddannelsessystemet, og hvordan vi vurderer mulighederne for, at de unge mennesker får uddannelse. De unge mennesker, vi her taler om, er fortrinsvis unge mennesker, som har prøvet noget andet, som har haft mindre held med det, de har været igennem, og som via en anden pædagogisk indsats skal prøve at rejse sig igen.

Man spørger de unge mennesker: Hvad kan du? Er der slet ikke noget, du kan? Og så viser de unge mennesker, at de faktisk kan noget, for alle kan noget. De har hele tiden været stillet over for det der: Nå, kan du ikke det, så må du se at lære det. Det er den pædagogik, som vi er ved at fjerne, fordi de unge mennesker så ikke længere kan få det tilbud i samme omfang som hidtil.

Som sagt forventer vi med stor spænding undervisningsministerens tilbagekomst som en aktiv minister, som benytter sig af Folketingets talerstol, og som bruger dette forum, dette parlament, til en dialog, til en parlamentaren med os andre parlamentarikere her i Folketinget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Frandsen. Det bliver fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Også jeg er egentlig lidt ærgerlig over at skulle forlænge denne sidste mødedag, men det forekommer alligevel bemærkelsesværdigt, at ministeren hidtil ikke har villet begrunde sammenhængene i lovforslaget. Det er altså interessant for os at vide, hvad det er, der i den grad gør, at det her er et logisk og godt forslag.

Jeg synes også som de øvrige ordførere, at fru Tina Nedergaard, Venstres ordfører, gjorde et udmærket stykke arbejde i går, specielt når man tager råmateriale, altså lovforslaget, i betragtning.

Vores forventning til ministeren er ikke sådan en gang, »hvad du siger, er du selv«. Det, vi gerne vil have svar på, er, hvad der er det gode ved dette forslag. Forslagets formål, og jeg læser op fra forslaget, er:

»Hovedformålet hermed er at sikre en aktivtetsudvikling, der harmonerer med ønsket om, at flest mulig unge får en kompetencegivende uddannelse.«

Der skal altså gå færre på produktionsskole. De skal noget andet i stedet for, må vi forstå.

Ministeren har selv i forbindelse med behandlingen af L 3, som vil sende alle de unge rundt om Ungdommens Uddannelsesvejledning, oplyst, at der efter hendes mening ikke går nogle unge på produktionsskolen, der falder uden for målgruppen. Målgruppen for produktionsskolen er unge, der ikke har andre alternativer.

Men hvis det er formålet, hvorfor så betalingsforskellene? Hvorfor skal det være sådan, at den kommune, som har en produktionsskole, og som derfor betaler grundtilskud, skal bære denne udgift alene, før man har sendt en eneste elev på skolen, hvorimod nabokommunen, som ikke har en produktionsskole, og som ikke betaler grundtilskud, kan sende sine elever hen på skolen uden overhovedet at betale en del af

grundtilskuddet, medmindre der er lavet en aftale om det, selvfølgelig?

Så siger Venstres ordfører, at det har de jo selv været ude om, for de har prioriteret at have dette tilbud til deres unge. Men hvorfor er det, at disse unges, disse unge, hvis sidste mulighed for andet end egentlig aktivering er produktionsskolen, sidste mulighed skal være afhængig af den kommunale prioritering? En prioritering, der nu bliver ganske, ganske vanskelig.

Vi er jo i en situation, hvor der er fuldstændig enighed i Folketinget om, at alle unge skal have en kompetencegivende uddannelse. Men der er bestemt ikke enighed om strategien til at nå dertil.

Regeringens strategi synes at være, at der skal lukkes, og så skal der ellers skriges af flokken, så de går ad hovedvejen: den gymnasiale eller den erhvervsfaglige. Den fri ungdomsuddannelse er vi blevet fri for. Nu er det produktionsskolerne, der tilsyneladende er blevet for meget, selv om produktionsskolerne faktisk har stor succes med at give disse unge et afsæt enten for uddannelse eller for et arbejdsliv, så de kommer i vej, så de kommer i gang, så de måske senere får mod på uddannelse. Derfor savner vi helt grundlæggende sammenhængen mellem det, man gerne vil, og det forslag, som er til tredje behandling i dag.

Produktionsskolerne har været igennem mange ændringer. Som vi sagde ved førstebehandling, bød vi det sådan set velkomment, at vi fandt en ny finansieringsordning, fordi det forløb, vi har været igennem tidligere, jo heller ikke har vist sig at være tilfredsstillende.

Men det viste sig jo, da vi kom til udvalgsbehandling, at der ikke var den samme interesse og den samme åbenhed, hverken blandt regeringspartierne eller i regeringen. Det synes vi er ærgerligt, for vi tror faktisk, at vi kunne have lavet noget rigtig godt, fordi vi deler det, der er målsætningen.

Kl. 13.20

Men når vi ikke engang kan få forklaret, hvilken sammenhæng regeringen mener der er, så bliver det jo altså meget vanskeligt at komme videre. Så er det vanskeligt at konkludere andet, end at det her alene handler om, at der er færre unge, der skal på produktionsskole, og at man fra regeringens side er fuldstændig ligeglad med, hvad det betyder for unges muligheder i de områder, hvor der i øvrigt ikke er mange muligheder, og hvad det betyder for mulighederne for de unge, der *har* prøvet og *er* blevet skubbet

ud, og for hvem produktionsskolerne måske er muligheden for at komme tilbage igen.

Derfor savner vi ministeren. Det er ministerens forslag, det er ministeren, der skal stå inde for det, det er ministeren, der må forsvare det og begrunde logikken i det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Vestager, og så har jeg ligesom forstået, at undervisningsministeren ønsker ordet. Værsgo.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Aage Frandsen for den udviste tillid til min person og specielt takke for beskrivelsen af min politiske hæderlighed. Den kan jeg sådan set fuldt ud tilslutte mig.

Til gengæld må jeg sige, at jeg undrede mig meget over fru Margrethe Vestagers beskrivelse af lovforslaget her, i og med at lovforslaget jo i store træk er fuldkommen identisk med et lovforslag, som fru Margrethe Vestager selv i sin tid ønskede at fremsætte, da fru Margrethe Vestager jo også udmærket selv var opmærksom på, at der er et måltal for, hvor mange elever der går på produktionsskolerne, et måltal, som fru Margrethe Vestager naturligvis også søgte at holde fast i. Det gjorde fru Margrethe Vestager ved at lave den model, som vi nu kender, altså den model, der betyder, at der er en kommunal merbidragsordning, som rent faktisk betyder, at kommunerne kollektivt straffes, hvilket betyder, at de rent faktisk ikke har den samme indflydelse på at tilrettelægge deres aktiviteter, som de får med forslaget her.

Jeg gør mig bestemt ingen illusioner om, at jeg har mulighed for at lukke debatten her, for jeg må konstatere, at vi bare er uenige. Vi er uenige om den model, som kører nu, den model, som fru Margrethe Vestager fik strikket sammen på baggrund af et forslag, som altså er identisk med det her, men som fru Margrethe Vestager valgte at ændre, sådan at vi altså indtil nu opererer med en kommunal straffemodel, der betyder, at kommunerne kollektivt straffes, og at kommunerne ikke selv har indflydelse på, hvor stor en straf de egentlig bliver udsat for.

Jeg vil blot runde debatten her af med at slå det fast med syvtommersøm, hvilket jeg er helt enig med både fru Margrethe Vestager og hr. Aage Frandsen i, at det gjorde fru Tina Nødergaard på ganske glimrende vis i går, hvorfor jeg ikke fandt anledning til at forlænge Folketingets

debat yderligere i går. Det gør jeg i og for sig heller ikke i dag, da jeg er af den klare opfattelse, at vi ikke når til enighed.

Men jeg vil gerne slå fast, at vi *ikke* lukker produktionsskoler med forslaget her. Vi fastholder det frie valg, vi fastholder måltallet, hvilket er nøjagtig det samme måltal, som den tidligere regering opererede med, men vi fjerner den forhadte kommunale merbidragsordning, sådan at kommunerne får bedre muligheder for selv at tilrettelægge aktiviteten, og sådan at kommunerne får bedre mulighed for også at overskue, hvilke økonomiske vilkår der rent faktisk gør sig gældende.

Som sagt gør jeg mig ingen illusioner om, at vi opnår enighed på det her grundlag, for både udvalgsbehandlingen og også første- og andenbehandlingen har jo vist, at det ikke er muligt. Men jeg har en klar forventning om, at det her vil få en positiv modtagelse hos kommunerne, som nu får bedre mulighed for at tilrettelægge deres uddannelsesaktiviteter.

Så er det en del af selve lovforslaget, at vi efter 1 år tager denne her nye model op til evaluering, og så må vi selvfølgelig se, om den har haft den tilsigtede virkning, som er formålet med lovforslaget her. Har den ikke det, jamen så må vi selvfølgelig have en fornyet runde om det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er indtegnet en række spørgsmål. Den første er hr. Carsten Hansen, derefter hr. Ole Vagn Christensen, hr. Aage Frandsen, hr. Arne Toft, hr. Bjarne Laustsen, fru Margrethe Vestager og fru Pernille Blach Hansen. Og nu også dér, ja, den bliver også noteret ned. Er der flere?

Den første spørger er hr. Carsten Hansen. Det foregår jo her fra talerstolen, når det er anden- og tredjebehandlinger, og det ved medlemmerne efterhånden.

Kl. 13.25

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil gerne undskyldte over for formanden. Jeg mente, jeg skulle være blevet nede på min plads.

Jeg vil godt starte med at rose ministeren for at tage ordet; det er dejligt, når vi har et demokrati, at man så deltager i det, det var jo forfærdeligt at overvære i går, at ministeren ikke engang ville tage ordet.

Men jeg ville gerne spørge ministeren: Hvad er det for en positiv modtagelse, det har fået nogle steder? Er der et eneste høringssvar, hvor

ministeren kan henvise til en positiv modtagelse af det lovforslag, så hører jeg gerne om det, for så er det et af dem, der ikke står i høringssvarene.

Det andet, jeg ville spørge ministeren om: Hvor er logikken henne i, at kommuner, der har en produktionsskole, især de små kommuner, bliver straffet? Altså, små kommuner, der har gjort en aktiv indsats for at få restgruppen, de sidste unge, med. Hvor er logikken i, at de, som har sikret opfølgning – efter at ministeren har lukket den fri ungdomsuddannelse, sendt daghøjskolerne ud af verden, så produktionsskolen er det sidste område – nu bliver straffet økonomisk og selv skal bære hele byrden?

Vil ministeren dog ikke medgive, at den gamle ordning på en eller anden måde var solidarisk, selv om det selvfølgelig ikke klinger i en Venstreministers øre? Hvad er logikken i, at kommuner udeomkring, der har en produktionskole, bliver straffet?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det undervisningsministeren til at svare, og hr. Carsten Hansen bliver lige i nærheden af talerstolen, hvis der bliver et spørgsmål 2, det er jo ikke sikkert, man har jo lov til det, men man behøver ikke at udnytte de to spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det, hr. Carsten Hansen ser bort fra, er, at Kommunernes Landsforening jo rent faktisk ønskede at gå videre, i og med at Kommunernes Landsforening ønskede at suspendere det frie optag. Det ønskede jeg ikke; jeg ønskede at fastholde det frie optag. Men Kommunernes Landsforening har helt klart positivt tilkendegivet, at de er overordentlig tilfredse med, at den kollektive straffemodel, som den tidligere regering indførte, og det er jo så den model, vi kører med indtil nu, bliver fjernet.

Det, som hr. Carsten Hansen ikke tager højde for i sin beskrivelse af, hvad der kommer til at ske, er, at det jo lige præcis også er de selv samme kommuner, som bliver ramt af den kollektive straffemodel.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Se, nu kom det frem, at det åbenbart var af økonomiske hensyn til nogle kommuner. Hvor er det uddannelsespolitiske sigte henne? Hvad er det for nogle uddannelsespolitiske overvejelser,

der har ligget til grund for det her, ud over at man straffer dem, der har en produktionsskole? Og hvad er logikken i, at udeomkring i de små kommuner eller i randområderne skal produktionskolerne være dyrere? Hvad er logikken i det? Hvad er det for nogle skoler, der er lukningstruede? Det er jo de små skoler.

Jeg ved ikke, om undervisningsministeren har haft lejlighed til at møde nogen af produktionskoleforstanderne eller andre, der arbejder derude. Jeg har faktisk en rigtig god ven, der er produktionskoleforstander, som fortæller mig, at en række af de her unge mennesker altså er unge mennesker, som bor fire på et kollegieværelse, sover i en bil osv., og at det er deres sidste chance. Nu lægger ministeren op til, at de skoler skal forsvinde, lukke eller blive meget dyrere.

Hvad er det for et uddannelsespolitisk sigte, der ligger bag, at de produktionskoler, der ligger ude i de små kommuner, skal være meget dyrere? Kunne vi ikke få en forklaring på det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg var inde på tidligere, gør jeg mig ingen forhåbninger om, at vi opnår enighed om det her forslag, og jeg synes unægtelig, at spørgsmålene er udtryk for en vis gentagelse, så jeg synes måske, at der køres lidt i ring.

Hr. Carsten Hansen spørger: Hvad er så egentlig det uddannelsespolitiske sigte her?

Jamen vi har på intet tidspunkt lagt skjul på, at det er L 3, der, som fru Margrethe Vestager jo ganske rigtigt nævnte, jo også er udtryk for, at vi ønsker, at så mange unge som overhovedet muligt får en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Derfor har vi ændret erhvervsuddannelsessystemet. Vi har lavet 23 nye korte erhvervsuddannelser. Ja, jeg ved godt, at hr. Carsten Hansen i virkeligheden er imod de 23 nye korte uddannelser, fordi det ikke er i overensstemmelse med Socialdemokraternes holdning om, at jo længere uddannelse, desto bedre, men ikke desto mindre må hr. Carsten Hansen da trods alt lige her før jul medgive, at det da er en kæmpe gave lige præcis til denne her målgruppe. Det er en kæmpe gave til produktionsskolernes målgruppe at give dem et kompetencegivende uddannelsesstilbud, som de får mulighed for at gennemføre.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Den sidste betragtning, som undervisningsministeren kom med, fortæller jo netop det, som der er en hel del der frygter, at det her jo i virkeligheden handler om at få lukket skolerne. Nu blev der jo meget klart sagt fra undervisningsministerens side, at man sådan set har et andet tilbud.

Kl. 13.30

Derfor er jeg nødt til at spørge undervisningsministeren: Er det derfor, at man vil udsulte skolerne i de svage områder? Jeg kan fortælle, at på Morsø, hvor man har en meget svær økonomi, kommer man til at mangle 127.667 kr., i Sydthy, som vel nok har det laveste indkomstgrundlag at beregne skat på og derfor også har en virkelig svær økonomi, kommer man til at mangle 225.509 kr., og i Hanstholm, hvor det ikke ser meget bedre ud, er det 264.181 kr. Hvis man tror, at man kan klare igen at få disse skoler til at overleve, når man foretager så store beskæringer, så er der jo ikke noget med, at man har taget hensyn til yderområderne.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Nu er det selvfølgelig rigtigt, at hr. Ole Vagn Christensen ikke sidder i Uddannelsesudvalget, så jeg bliver nødt til at gentage, at måltallet fastholdes, at der ikke ændres ved måltallet. Vi har nøjagtig det samme måltal for antallet af produktionskoleelever, som den tidligere regering havde. Det ændres der ikke på. Så at påstå, at det her er et forslag, der vil lukke produktionskoler, er simpelt hen ganske enkelt for langt ude, må jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen.

Så må jeg sige, at jeg synes, det er trist på denne måde at høre, at Socialdemokraterne vil fastholde unge i et uddannelsessystem, som ikke fører til kompetencer. Jeg har stor respekt for det arbejde, produktionsskolerne laver. Det har vi haft mange diskussioner om på det seneste, vi havde det bl.a. i relation til lovforslag L 3. Jeg har umådelig stor respekt for det arbejde, produktionsskolerne laver. Men jeg synes, det er trist at høre, at Socialdemokraterne på denne måde går op i systemer frem for at tage udgangspunkt i den enkelte elev.

For mig, for regeringen, drejer det sig om at skabe de bedst tænkelige vilkår for, at en ung kan få en kompetencegivende uddannelse. Jeg må konstatere, at det ikke er Socialdemokraternes politik, og det synes jeg er trist.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Sikke en gang søforklaringer, at det ikke skulle være vores målsætning. Det er jo, som om man slet, slet ikke har følelse med, hvad der sker rundt omkring. Produktionsskolerne er da ikke opstået ud af ingenting. De er opstået, fordi der var et behov, fordi der var en restgruppe, hvis problemer der skulle findes løsninger på.

Derfor er det jo rigtigt, at når man gør det på denne her måde, så giver man ikke mulighed for, at der kan være det alternativ i fremtiden. Det illustrerer de nøgne tal, som jeg her har lagt frem. Regeringen siger, at den har en helt ny plan, der sådan set løser restgruppens problemer. Det tror ministeren da ikke engang selv på. Altså hvis man gør det, så er det jo, fordi man er fuldstændig fjern fra virkeligheden ude omkring.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Undervisningsministeren fremhæver, at man fastholder måltallet. Undervisningsministeren siger, at det forslag, som ligger her, er et forslag, som også den tidligere regering i første omgang havde fremsat. Begge dele er korrekte, men forudsætningen kan det jo være har ændret sig. Det kan jo godt være, at det at sige, at man fastholder måltallet, er uden mening, fordi behovet er blevet større. Det er det ene.

Det andet er, at den daværende regering jo sådan set via egne overvejelser og diskussioner konstaterede, at det forslag, den havde fremsat, ikke var hensigtsmæssigt, men det er det, den nuværende regering gentager.

Det tredje, jeg godt vil understrege, er: Når vi er tilhængere af, at produktionsskolemuligheden skal være til stede, og at det ikke er givet, at måltallet skal være, som det var for 4-5 år siden, for det kan være, behovet er større, så er det, fordi vi vil have, at disse unge mennesker skal ind i en kompetencegivende uddannelse, og uden produktionsskoletilbuddet har de ikke i dag den mulighed for at få en kompetencegivende uddannelse. Det er løftet om at komme videre, som ligger i produktionsskolen.

Kl. 13.35

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg har fuld forståelse for, at hr. Aage Frandsen siger, som han siger. For det er jo netop på grund af hr. Aage Frandsen, at fru Margrethe Vestager

ikke stod fast på det forslag, som fru Margrethe Vestager egentlig ønskede at få gennemført, i og med at det var hr. Aage Frandsen, som var det flertal, der skulle bære det igennem. Så jeg har fuld forståelse for hr. Aage Frandsens synspunkter, og derfor har jeg sådan set ikke kommenteret den del af det, som hr. Aage Frandsen har været inde på.

Det, jeg har kommenteret, har været over for fru Margrethe Vestager, der på den måde, som fru Margrethe Vestager gjorde det, tog afstand og lagde afstand til det forslag, som er fremlagt her, i og med at det jo i hovedtræk er fuldstændig identisk med det forslag, som fru Margrethe Vestager selv arbejdede med.

Så er hr. Aage Frandsen inde på, at forudsætningerne har ændret sig. Ja, forudsætningerne har ændret sig, det er fuldstændig korrekt. Bl.a. har vi jo, som jeg var inde på før, netop fået etableret 23 nye korte kompetencegivende uddannelser til de unge. Jeg har faktisk store forventninger til, at de 23 korte kompetencegivende uddannelser vil appellere til de unge mennesker, som vi taler om her.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg er selvfølgelig ikke overrasket over, at undervisningsministeren ikke er overrasket over, at det, jeg mener i dag, også svarer til den konklusion, jeg nåede frem til for nogle år siden. Men hvis man havde erkendt noget dengang, og det gjorde den daværende regering også, og det var der mange andre der også gjorde, så er det jo underligt, at den nuværende regering vil gøre det, som alle var enige om dengang ikke var den mest hensigtsmæssige løsning.

Det er der, regeringen har valgt en model, som ingen synes er god. Vi har sagt, at det er fornuftigt at lave en anden model, fordi forudsætningerne for den model, vi lavede sammen med den daværende regering, har ændret sig, og derfor skal man lave tingene om. Det er jo det, der kniber for regeringen, det er den der erkendelse af, at virkeligheden kan være sådan, at man er nødt til at indrette sit eget hoved lidt anderledes. Det kræver så nogle refleksioner, men det er sådan noget, som netop hører til i den menneskelige hjerne, at man kan reflektere over tingene.

Så med hensyn til påstanden om at man nu godt nok fjerner nogle af mulighederne her, men at man giver nogle andre: Jamen hvorfor da ikke lade virkeligheden vise, om der er brug for pro-

duktionsskoletilbuddet, i stedet for at skære ned først, og så se om det andet virker?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen der er noget, hr. Aage Frandsen har misforstået. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at der er brug for produktionsskolerne. Både L 3 og L 119 er udtryk for, at der er brug for produktionskolerne som en del af det samlede uddannelsesbillede. Derfor fastholder vi frit optag, og vi fastholder nøjagtig det samme måltal, som den tidligere regering opererede med. Så når hr. Aage Frandsen får det til at fremstå, som om vi nu lukker produktionsskolerne, så er det jo en fuldstændig fejlsvurdering af, hvad det egentlig drejer sig om.

Det her drejer sig om at få fjernet en kollektiv strafmodel, som gør, at kommunerne har vanskeligt ved at tilrettelægge både aktivitet og økonomi, da man ikke ved, hvilken straf man mødes med, fordi det er afhængigt af, hvor mange produktionsskoleelever andre kommuner har haft. Det er da ikke en rimelig ordning.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det ville være lykkeligt, hvis man, når man lavede lovgivning om noget, talte med nogle af de mennesker, som har arbejdet med det gennem et langt liv. Det ville også være lykkeligt, hvis vi kunne undvære produktionsskolerne. Kan vi undvære produktionsskolerne, så er det et tegn på, at vi har fået et samfund, hvor vi kan sende vores elever direkte ud i kompetencegivende uddannelser.

Men af de elever, som kommer på en produktionsskole, kommer 70 pct. altså fra kompetencegivende uddannelser, kommer fra handelsskolen, teknisk skole og gymnasiet. Det vil sige, at det er nogle, der er blevet fejlanbragt, og så viser det sig altså også, at når de så har gået på en produktionsskole, kommer 70 pct. i løbet af 4 måneder ud i enten uddannelse eller ud til det private erhvervsliv.

Vil ministeren ikke erkende, at det da er en udvikling, som vi skal være glade for, at vi skal være glade for, at der er nogle undervisere på de skoler her, der medvirker til, at vi virkelig får de unge mennesker ud, og at de får noget ud af det? Hvorfor prioriterer ministeren så nu her nogle af de her produktionsskoler højere end andre? Der er jo ingen, der er i tvivl om, at man vil holde måltallene, og skærer man ned på måltal-

lene, er det de små skoler, hvis kommuner taber penge på det her, som lukker.

Kl. 13.40

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg beklager, at det lidt bliver en gentagelse, men spørgsmålene er jo også skåret over samme læst. Jeg er enig med hr. Arne Toft i beskrivelsen af produktionsskolernes virke og funktion og vigtighed. Det er jeg helt enig med hr. Arne Toft i.

Det ville selvfølgelig være det ideelle, om der ikke var behov for produktionsskoler, deri er jeg også helt enig, men dér er vi bare ikke. Der vil efter min opfattelse selv med de mange initiativer, som den nuværende regering har taget for at nedbringe restgruppen, fortsat være behov for produktionsskoler til at bistå unge til at komme ind i det kompetencegivende uddannelsessystem.

Derfor kan jeg kun gentage, hvad jeg allerede nu har sagt op til flere gange, fordi også hr. Arne Toft beskriver forslaget som et forslag, der lukker produktionsskoler. Vi fastholder det måltal, som den tidligere regering opererede med.

Betyder det, som hr. Arne Toft sagde her, at Socialdemokraterne i virkeligheden ikke stod bag den uddannelsespolitik, der blev ført under den tidligere regering, for anderledes kan jeg jo ikke opfatte det?

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det er der jo ikke tale om. Det, der er tale om her, er, at produktionsskolerne får forskellige muligheder for at virke. Ministeren må da være enig med mig i, at der er forskel på at have en produktionsskole i en kommune, der på det her forslag tjener 1 mio. kr. eller 700.000 kr., og så en produktionsskole, der i mit område, hvor der er mellem 20 og 25 årselever, taber mellem 200.000 og 400.000 kr. efter ministerens egne beregninger.

Nu er jeg så heldig, at fru Tina Nedergaard har garanteret for, at der ikke er nogen skoler i mit område, i Nordjylland, der lukker. Det må for mig betyde, at fru Tina Nedergaard sørger for, at grundtilskuddet på 430.000 kr. bliver betalt af regeringen. For når man har så få elever, og man ikke får lov til at indregne grundtilskuddet i elevbetalingen, så ligger problemet dér. Det er alle sammen kommuner, der har gjort en kæmpe indsats og ofret rigtig mange penge på

at starte en skole. Hvorfor kunne man ikke gøre det ens for Københavns Kommune og min egen kommune, Arden? Det kunne man gøre ved stadig at lade grundtilskuddet tælle med.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg synes, det er ærgerligt. Måske er der ikke noget nyt i det, men det kan alligevel undre, at en tidligere borgmester kan udvise en sådan mistilid til kommunerne. Det synes jeg er ærgerligt, for det her drejer sig også om kommunal ansvarlighed.

Hr. Arne Toft siger, at kommunerne i virkeligheden er flintrende ligeglade med de unge mennesker, der er borgere i den pågældende kommune. Det er det synspunkt, som hr. Arne Toft giver udtryk for her. Jeg kan se, at hr. Arne Toft ikke bryder sig om, at jeg gentager det synspunkt, som hr. Arne Toft netop har stået her og givet udtryk for. Men ikke desto mindre er det jo det, der er konsekvensen af det, hr. Arne Toft netop har stået og sagt her.

Jeg er af den opfattelse, at kommunerne rent faktisk er interesserede i at skabe så gode vilkår og rammer for deres unge som overhovedet muligt, hvorfor jeg også er af den klare opfattelse, at kommunerne også fremover vil gøre brug af produktionsskolerne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Af hensyn til den parlamentariske debat, vi har her i Folketinget i dag, synes jeg, man skal bemærke, at selv om vi har rost fru Tina Nedgegaard for at tage debatten i går, så kan vi jo se, at det så er ministeren, der tager den i dag. Det er selvfølgelig en eller anden form for arbejdsdeling, men jeg synes alligevel, at når Dansk Folkeparti, der har udtrykt meget stor sympati for de små skoler og for yderområderne, bare kan sætte sig ned og bære det her forslag igennem, når alle andre er imod, er det for dårligt, men det må vi jo se, om vi kan klare på et andet tidspunkt. Det viser bare, at den støtte, Dansk Folkeparti har givet til de små skoler, små kommuner, har været hul.

Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om KL også er tilfredse med, at det er med tilbagevirkende kraft. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om de har sagt, at det var o.k., at lovforslaget havde den virkning. At lovforslaget har tilbagevirkende kraft, har KL også udtrykt stor sympati for det?

KL 13.45

Til det der med ansvarlighed og uansvarlighed: I dag er det sådan, at dem, der er uansvarlige og ikke har en produktionsskole, belønner man, men de skoler og kommuner, der har en ansvarlighed, der har oprettet produktionsskoler for at give et tilbud til den gruppe af svage elever, straffer ministeren med sit lovforslag.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

I KL's hørings svar giver KL klart til kende, at de faktisk ønskede at gå endnu videre.

Som det formentlig er hr. Bjarne Laustsen bekendt, har der været nedsat et udvalg bestående af KL, Finansministeriet og Undervisningsministeriet, som har afsøgt mulighederne for at forbedre det nuværende system. Det mandede ud i to forskellige modeller. Jeg har valgt den ene, da jeg finder, det er den bedste og også den rigtige model at introducere på nuværende tidspunkt. KL ønskede den anden model, som i mine øjne ville medføre et ophør af det frie optag. Det har jeg ikke ønsket. Jeg ønsker at fastholde det frie optag.

Og det er der, vi er. KL er ikke jublende begejstret over, at jeg valgte en anden model, men sådan forholder det sig nu engang.

Jeg håber, hr. Bjarne Laustsen er enig i, at det er Folketingets medlemmer, der bestemmer lovgivningen i Danmark, og ikke KL eller andre interesseorganisationer.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo lovgivernes opgave at lovgive. Men derfor behøver man jo ikke at vedtage noget, det er tåbeligt, noget, der er uhensigtsmæssigt, og noget, der er uretfærdigt. Det går jeg ud fra at ministeren også er enig i.

Det, der er endnu værre i den sag her, er jo, at regeringen ikke vil anerkende, at der er nogle unge mennesker, der har behov for et ekstra supplement, inden de kommer ind i et erhvervs-skoleforløb, eller hvor de nu skal hen i verden.

Regeringen forværrer problemet efter den 1. januar, hvor man fjerner skolepraktikken. Der er store grupper af mennesker her i dette land, som man ikke har været i stand til at skaffe praktikpladser til, og hvis man så også oplever, at skolerne lukker, bliver det endnu værre.

Den kommune, der bliver mest ramt i landet, er Læsø Kommune. Det er tilfældigvis også en lille kommune, der ligger i min egen valgkreds.

180 mio. kr. bliver man ramt med. Jeg har svært ved at tro, at det ikke betyder noget for Læsø Kommune at spare 180 mio. kr. De skal spares et andet sted. Når nu ministeren udtrykker stor ansvarlighed og siger, at det har hun tillid til at kommunerne selv vil løse, så skal de jo ud og finde pengene et andet sted. Og de små kommuner her er altså ramt hårdt nok i forvejen. Det er ingen garanti for, at det her lovforslag virker, men for, at der bliver lukket skoler.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jo, regeringen anerkender fuldt ud, at der er en gruppe af unge, som kan have behov for et produktionsskoleophold. Det er derfor, vi ønsker at fastholde produktionsskolen som en del af vores samlede uddannelsessystem, og det er også derfor, vi ønsker at fastholde det frie optag. Det er derfor, vi ønsker at fastholde det måltal, som den tidligere regering også opererede med.

Så nævner hr. Bjarne Laustsen i en lang remse og smøre af andre ting, at nu vil regeringen fjerne skolepraktikordningen, og det vil så medføre endnu mere pres på produktionsskolerne. Der må jeg bare gøre hr. Bjarne Laustsen opmærksom på, at vi ikke fjerner skolepraktik. Vi indfører adgangsbegrænsning til skolepraktik på otte uddannelser. Det er ikke det samme som at fjerne skolepraktik. Der er fortsat 40 uddannelser, hvor der vil være mulighed for at gennemføre sin erhvervsuddannelse i skolepraktik, nøjagtig som der altid, i hvert fald gennem så lang tid jeg kan huske tilbage, har været omkring 50 uddannelser, hvor der har været adgangsbegrænsning til skolepraktik.

Så konsekvensen af det, hr. Bjarne Laustsen siger, er måske, at Socialdemokraterne totalt vil fjerne adgangsbegrænsningen på skolepraktik, også på de 50 uddannelser, hvor der altid har været adgangsbegrænsning. Det kunne sådan set være interessant at få en afklaring af, på trods af at det nok er på kanten af det, vi diskuterer omkring lovforslaget her i dag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes jo, at en ting er, at ministeren i dag skal roses for at tage ordet, noget andet er, at ministeren forventer ros for at fremsætte et lovforslag, som SR kasserede, fordi der var modstand mod det, fordi det blev diskuteret, og fordi vi blev klogere. At man så går ned i brokkassen af gamle forslag, som ikke blev til noget, og fremsætter

det igen og forsøger at iscenesætte det som en forbedring, kan man da ikke forvente ros for.

Kl. 13.50

Vi hører hele tiden om måltallet. Ja, men dengang vi havde det samme måltal, havde vi også den fri ungdomsuddannelse. Da havde vi andre forhold. Da havde vi ikke en stigning i antallet af unge, der ikke gennemførte en ungdomsuddannelse. Det har vi i dag.

Vi vil meget gerne medvirke til at finde en ny model. Hvorfor vil ministeren ikke medvirke til, at vi sammen kan finde en ny model? Hvorfor er det sådan, at en kommune, der har en produktions-skole, selv skal betale grundtilskuddet, mens nabokommunen, der ikke har en produktions-skole, kan sende unge på produktionsskole uden overhovedet at røre ved at finansiere grundtilskuddet? Hvorfor skal det være sådan?

Når man hører ministeren tale om produktions-skolerne, så må man tro, at ministeren synes, at tilbuddet skal være der, og at det ikke skal overlades til kommunernes pengekasse at vurdere, om det skal være i deres kommune eller i nabokommunen. Hvorfor denne forskel?

Taleren snubler på vej ned fra talerstolen).

Formanden:

Det er farligt at bestige talerstolen.

Værsgo, minister.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det var på vej ned, det gik galt. (*Munterhed*). Undskyld.

Nu nævnte fru Margrethe Vestager også her den fri ungdomsuddannelse, og vi kan også godt inddrage den fri ungdomsuddannelse i diskussionen. Jeg forstår, at den fri ungdomsuddannelse var årsagen til, at måltallet blev fastsat på det niveau, som måltallet blev fastsat på under fru Margrethe Vestager.

Der undrer det mig så bare, at fru Margrethe Vestager jo rent faktisk igangsatte initiativer, som var medvirkende til at beskære den fri ungdomsuddannelse ganske voldsomt. Så burde fru Margrethe Vestager jo tilsvarende have hævet måltallet for produktionsskolerne. Men lad nu det være.

Så nævner fru Margrethe Vestager også, at under den tidligere regering var man ikke i en situation, hvor der var et fald i antallet af unge, der fik en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Altså, hvis man nu ser lidt nøjere på tallene – jeg ved godt, at tal kan være taknemlige – så vil man se, at de seneste tal, vi har, er fra 2002.

Det vil sige, at det er unge, der typisk er startet en kompetencegivende ungdomsuddannelse i 1999, og da var det altså den tidligere regering, som havde ansvaret for ungdomsuddannelserne.

Ser man til gengæld – og det synes jeg er det positive, og det håber jeg også selv fru Margrethe Vestager kan glæde sig over – på antallet af unge, der har påbegyndt en kompetencegivende ungdomsuddannelse, så vil man se, at der i 2004 faktisk er en stigning i antallet af unge, der vil gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Jeg medgiver, at tal kan være taknemlige.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Måske skulle jeg blive heroppe, så falder jeg da ikke ned.

Ja, tal kan være taknemlige, men ikke så taknemlige, at vi kan fastholde ministeren på et svar på det meget enkle spørgsmål: En kommune har en produktionsskole og betaler 400.000 kr. i grundtilskud. Det vil sige, at den første elev faktisk koster 430.000 kr. Nabokommunen har ikke nogen produktionsskole og betaler ikke grundtilskud. Den første elev koster knap 30.000 kr. Hvorfor skal der være denne forskel? Kan vi få svar på det, inden vi vender tilbage til en diskussion om SR-regeringen. Jeg synes altid, det er velkomment at diskutere SR-regeringen, for det gør, at jeg længes endnu mere efter, at de tider igen skal oprinde, hvor vi får sådan en.

Men kan vi ikke godt diskutere det, som er lovforslagets indhold, og som ministeren ikke har svaret på endnu? Vi har været rigtig mange ordførere, jeg tror ministeren synes træls mange ordførere, på talerstolen. Hvorfor denne økonomiske forskelsbehandling? Alle partier har tilbudt at sætte sig ned og finde en anden ordening. Hvorfor vil ministeren ikke?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg tror måske, det skyldes, at der ikke findes nogen anden måde, hvorpå vi kan nå de mål, som jeg egentlig lytter mig til vi har et fælles ønske om. Så er der kun den her model.

Den model nåede fru Margrethe Vestager selv frem til i 1999, og den model er man også nået frem til i et analysearbejde, hvor KL, Finansministeriet og Undervisningsministeriet i fællesskab har sat sig ned for at finde en model, som

er bedre end den nuværende kollektive strafmodel.

Så jeg tror ganske enkelt, det er, fordi der ikke findes nogen anden model. Fru Margrethe Vestager er jo heller ikke selv kommet med et ændringsforslag, for så havde der jo selvfølgelig været afsæt for en måske mere givtig og brugbar diskussion om, hvad det så egentlig er, der kunne ændres, når vi ønsker at fastholde det, der er målet med lovforslaget her.

KL 13.55

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er sørgeligt, at konsekvensen af det her forslag bliver, at de mange unge, der ikke har andre muligheder for at få en ungdomsuddannelse, nu risikerer at få smækket endnu en dør i hovedet af regeringen.

Men jeg vil gerne spørge ministeren: Er ministeren enig i det, fru Margrethe Vestager lige har forklaret, at konsekvensen af det her forslag bliver, at de kommuner, man straffer, er dem, der har en produktionsskole, tager et ansvar, uddanner deres unge, mens de kommuner, der ikke bliver straffet, er dem, der ikke selv har en produktionsskole og sender deres elever over på naboens produktionsskole?

Hvis ministeren er enig i det, vil ministeren så erkende, at det kan have den konsekvens, at det for nogle kommuner bedre kan betale sig at lukke en produktionsskole og sende deres unge over på en anden produktionsskole, hvis der stadig væk er nogen tilbage i omegnen?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen så var den der igen: mistillid til og mistænkeliggørelse af kommunerne. Jeg har en helt anden opfattelse af, hvilke diskussioner, hvilke drøftelser man rent faktisk har ude i kommunerne, og jeg kunne se på hr. Arne Tofts kropssprog tidligere, at han i og for sig var helt enig i den opfattelse, at man søger som valgt kommunalpolitiker de bedste rammer og vilkår for de unge, som man har ansvaret for. Som fru Tina Nødergaard egentlig ganske rammende beskrev det i debatten i går, så handler det jo om, hvorvidt man som kommunalpolitiker måske kan forudse, at den pågældende unge i stedet for at komme på en produktionsskole efterfølgende kan stille sig op i kontanthjælpskøen. Der er jeg faktisk af den helt klare opfattelse, at valgte kommunalpolitikere lever op til deres ansvar og

sikrer, at de unge, som de har ansvaret for, får så gode rammer og vilkår for at kunne uddanne sig og for at kunne blive en del af arbejdsmarkedet som overhovedet muligt. Jeg bryder mig ikke om denne mistænkeliggørelse af folkevalgte kommunalpolitikere.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det var da noget forfærdeligt sludder. Jeg mistænkeliggør ikke kommunalpolitikere, jeg mistænkeliggør ministerens motiver. Hvordan kan ministeren stå og tale om at vise kommunalpolitikere tillid, når lovforslaget her medfører, at f.eks. Kjellerup Kommune, Bjerringbro Kommune, kommuner, der har produktionsskoler, bliver frataget 260.000 om året? Hvis det er den tillid, ministeren ser som noget positivt, så tror jeg da, der er mange kommuner, der hellere vil være fri for den tillid, ministeren viser dem. Ministeren straffer de kommuner, der har produktionsskoler, og siger så samtidig, at de skal have nogle rammer og skal vises tillid. Helt ærligt, jeg synes, det er temmelig pinligt at høre den mangel på sammenhæng i argumentationen.

Men jeg vil da gerne spørge om en ting, når vi tilsyneladende ikke kan få andet svar i dag. Fru Tina Nedergaard har været så venlig i Nordjyllands Radio at give en garanti til produktionsskolerne i Nordjylland om, at det ingen konsekvenser får for dem. Jeg vil gerne høre: Kan ministeren ikke i dag være så venlig at give samme garanti til resten af landet? Det tror jeg ville være meget hjælpsomt.

Så kan vi få en garanti fra ministeren om, at det her ikke vil lukke produktionsskoler, heller ikke i de egne af landet, hvor Venstres ordfører tilfældigvis ikke er valgt?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg har allerede klart tilkendegivet, at der ikke lukkes produktionsskoler med dette her forslag, for vi fastholder måltallet for produktionsskoleelever, nøjagtig det samme måltal, som den tidligere regering også opererede med. Derudover har vi, som jeg allerede flere gange har nævnt det, også ønsket at fastholde det frie optag.

Jeg må tilstå, at jeg ikke er enig med fru Pernille Blach Hansen, når fru Pernille Blach Hansen mistænkeliggør kommunalpolitikere på den måde, som fru Pernille Blach Hansen gør, for fru Pernille Blach Hansen giver klart udtryk for, at kommunerne vil nedprioritere produktionssko-

lerne som et uddannelsesstilbud til de unge i kommunen. Det er jeg ikke enig med fru Pernille Blach Hansen i.

Kl. 14.00

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil gerne høre undervisningsministeren forklare mig, hvorfor man i det sønderjyske i de kommuner, eksempelvis Nordborg Kommune, hvor jeg kommer fra, skal have et minus i forhold til andre kommuner, som ikke har en produktionsskole.

Jeg vil gerne have en forklaring på, hvorfor man i de sønderjyske kommuner, der har produktionsskoler, skal straffes af det her lovforslag. Jeg har dyb tillid til kommunalpolitikere, men jeg har ikke fået et svar på, hvorfor de, der har gjort noget for de svageste unge, som er droppet ud af ungdomsuddannelserne og skal have ekstra hjælp på vejen, skal straffes med det her lovforslag. Hvad er logikken i det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg medgiver, at det måske har været vanskeligt at følge med i alt, hvad der er blevet sagt om det her lovforslag, for der er jo efterhånden sagt meget, men der er sådan set svaret op til flere gange på fru Inger Bierbaums spørgsmål, som jeg tror stilles nu for 25. gang, hvis vi lægger de gange, det blev stillet i går, og så de gange, det er blevet stillet i dag, sammen.

Den model, der nu om et øjeblik stemmes om, fjerner den kollektive strafmodel, som den tidligere regering valgte at indføre for 4 år siden.

Det, som fru Inger Bierbaum ikke tager højde for, er, at de selv samme kommuner jo i dag bliver pålagt en straf med tilbagevirkende kraft, i og med at man har lavet en kollektiv betaling, en merfinansieringsordning, som pålægges alle kommuner, afhængigt af, hvor mange elever der ud over måltallet har gået på produktionsskolerne. Det fordeles mellem alle kommuner, uanset hvor mange produktionsskoleelever den pågældende kommune har haft.

Det er en uretfærdig ordning. Det tror jeg selv Socialdemokraterne kan forstå, eller i hvert fald har jeg lyttet mig til, at Socialdemokraternes ordfører den dag, det var til første behandling, havde en vis forståelse for, at det faktisk er en urimelig ordning.

Vi har haft et analysearbejde. Det analysearbejde er mundet ud i to modeller. Jeg har valgt

den ene model, og det er den model, som er til behandling her i Folketinget i dag.

Formanden:

Der er to mere, der har bedt om korte bemærkninger, og så er der også bedt om anden omgang.

Hvis det er sådan, at den største variation i spørgsmålene er, at spørgerne kommer fra forskellige kommuner, så kan formanden blive nødt til at sætte forslaget til afstemning og derfor forkorte debatten.

Hr. Ole Stavad for en kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Selv om jeg ikke sidder i Uddannelsesudvalget, har jeg fulgt den her sag, fordi jeg synes, den af flere grunde har en stor betydning.

Jeg har lyttet med stor undren til undervisningsministerens måde at reagere på i denne her debat, hvor det ligesom har handlet om at beskyldte alle for alting.

Som jeg har forstået forslaget her, er formålet jo netop, at man ønsker fra regeringens side, at der skal være færre elever på produktionsskolerne i dag, og der henviser man så til måltallet på 5.700. Er problemet ikke, at vi ikke ved, om det måltal svarer til behovet i dag? Er problemet ikke, at ministeren ikke har leveret, om der går nogle forkerte på de produktionsskoler?

Hvis det er sådan, at der går nogle, som havde andre muligheder andre steder for en kompetencegivende uddannelse, så er vi enige om, at det skal vi benytte os af. Men det ved vi ikke noget om. Vi ved heller ikke, om de nye uddannelser, der kommer, kan være et bedre tilbud, kan være en del af en løsning.

Det er derfor, vi ikke forstår, hvorfor ministeren lægger os til at straffe nogle bestemte områder og vil reducere uden at kende konsekvenserne af sit eget forslag.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Der findes et måltal for antallet af elever på produktionsskoler. Den tidligere regering opererede også med et måltal. Ja, vi har faktisk valgt at videreføre den tidligere regerings måltal.

Kl. 14.05

Den tidligere regering stod over for den udfordring – jeg vil ikke kalde det et problem, men

en udfordring – at der var flere elever på produktionsskolerne, end måltallet var udtryk for.

Så valgte den tidligere regering at lave en model, der indbefattede en kollektiv straf til samtlige kommuner. Det vil sige, at man som kommune i dag har ganske vanskeligt ved at planlægge aktiviteter, men også at have et økonomisk overblik, da man vil få en efterregning alt afhængigt af, hvor mange elever der har gået på samtlige landets produktionsskoler. Det er i mine øjne en urimelig strafmodel.

Vi har som sagt nøjagtig som den tidligere regering et måltal. Vi har den selv samme udfordring, som den tidligere regering havde, at der går flere elever på produktionsskolerne end det fastsatte måltal. Vi ønsker en anden model end den kollektive strafmodel, som nu har virket i en række år. Den er u hensigtsmæssig af mange forskellige årsager. Vi har været inde på nogle af dem her undervejs.

Vi indfører en model, der gør det nemmere for kommunerne at tilrettelægge aktiviteter, og den gør det også nemmere for kommunerne at have et overblik over deres økonomiske forhold.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg husker faktisk meget præcist den diskussion, der var i den tidligere regering og ikke mindst i den tidligere regerings økonomiudvalg om det her. Det er rigtigt, at der var mange diskussioner, og vi kan diskutere, som også fru Margrethe Vestager har sagt, om ikke vi kan finde en mere hensigtsmæssig model.

Men problemet er jo, at man med de ændringer, der er sket, også har fjernet andre uddannelsesmuligheder, arbejdsløsheden er øget, og vi ved, at de, der sidder yderst, har det sværest, og at det her specielt retter sig – hvis jeg må sige det på den måde – mod yderområderne som en straf.

Det kan da ikke være det rigtige svar. Konsekvensen af det her forslag er, hvis man tager ministerens oplysninger kommune for kommune, at jo længere der er mellem husene, og jo lavere skattegrundlaget er, jo mere skal de betale ekstra.

Vi konstaterer, at de kommuner, der har påtaget sig ansvaret for at sørge for, at der er uddannelsesmuligheder på produktionsskolerne og muligheder for at komme videre, er de kommuner, der kommer til at betale mere, og de, der bare lader andre løse opgaverne, slipper billigere.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Der var ikke rigtig noget nyt spørgsmål i hr. Ole Stavads anden runde her, men der var noget i første runde, som jeg ikke fik svaret på. Det var, at hr. Ole Stavad spurgte mig, om regeringen mener, at der går nogle forkerte unge på produktionsskolerne. Der vil jeg gerne understrege, at det har jeg ikke noget som helst belæg for at mene, og derfor har jeg ikke givet udtryk for det.

Men det, at vi har defineret den målgruppe, der kan gå på produktionsskolerne, er ikke det samme som, at samtlige unge, der er omfattet af produktionsskolernes målgruppe, skal gå på en produktionsskole. Deri er der en meget, meget væsentlig forskel.

Jeg er faktisk af den opfattelse, at nogle af de unge, som er i tvivl om, hvilke uddannelses tilbud de skal vælge, vil kunne være tiltrukket af de nye muligheder, som vi har skabt i erhvervsuddannelsessystemet. Det drejer sig først og fremmest om de 23 nye korte erhvervsuddannelser, som jo er direkte erhvervskompetencegivende, men det drejer sig også om de korte forløb, som vi har etableret i nogle af de øvrige erhvervsuddannelser.

Så jeg er faktisk helt sikker på, at med de ændringer i erhvervsuddannelsessystemet er der nu en palet af muligheder i det kompetencegivende uddannelsessystem, som vil være attraktive for de unge, vi taler om her.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg skal love, at jeg ikke vil tale om min egen kommune, for den varierer måske ikke billedet specielt meget.

Ministeren har sagt tidligere i dag, at tal er taknemlige. Ministeren har talt meget om, at der er nogle herinde, der ikke viser kommunalpolitikernes tillid. Ministeren siger så også, at måltallet står stille, at det er fastholdt. Der er måske flere, der har behov for at komme på produktionskole, men når måltallet står stille og generationen udvikler sig, så betyder det alt andet lige procentuelt færre, der kan komme på produktionskolerne.

Kl. 14.10

Så synes jeg, det lyder ulogisk, at ministeren ikke vil forholde sig til, om der går nogle forkerte på produktionsskolerne, for hvis man skal nå nogle andre unge, så må det jo betyde, at der går nogle forkerte.

Ministeren har også sagt, at kommunerne ikke vil vælge at bruge kontanthjælp til de unge i stedet for. Det synes jeg er en mistillid til kommunerne fra ministerens side, for det lyder som en trussel. Ministeren sagde heroppefra, at det jo var at vise mistillid, at man kun havde det alternativ til produktionsskolerne at give kontanthjælp, og det ville man ikke vælge, fordi det var dyrere. Men alt andet lige så sætter man jo penge til ved det her, og når man får færre penge, kan man vel ikke lave det samme, som man har gjort hidtil.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne sige til fru Karen Klint, at jeg må have udtrykt mig meget, meget, meget, meget klodset, da jeg nævnte det her med, hvilke muligheder man har som kommunalbestyrelse, når man skal beslutte, hvad man ønsker at have som rammer og vilkår for de unge i kommunen, for det var ikke økonomi jeg tænkte i. Jeg tænkte i muligheder, og der ved jeg i hvert fald, at kommunalpolitikere er meget optaget af, at man ikke får sendt unge over i kontanthjælpskøen, fordi dér er der som regel de færreste muligheder, men at det drejer sig om at få dem over i uddannelseskøen, om jeg så må sige, altså videre i uddannelsessystemet.

Jeg vil gerne understrege, at det sådan set var det, der var min pointe, så jeg må have udtalt mig meget, meget, meget kluntet, for min pointe er i åbenbart ikke trængt særlig tydeligt igennem.

Så vender fru Karen Klint tilbage til det spørgsmål, om det er nogle forkerte unge, der går på produktionsskolerne. Min pointe er her, at det, at vi har defineret en målgruppe, jo ikke betyder, at alle, der er favnet af den definition, absolut skal gå på en produktionsskole. Deri er der en meget, meget væsentlig forskel.

Det betyder lige præcis, at jeg ikke har noget belæg for at sige, at der går nogen som helst på produktionsskolerne, som ikke må være der, men min pointe er, at nogle af dem bør gå på en erhvervskompetencegivende uddannelse, og der har vi skabt bredere muligheder for de unge, end der har været tidligere, bl.a. med de 23 nye korte erhvervsuddannelser.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg er faktisk enig med ministeren i, at det handler om at skabe muligheder for de unge, men

kan jeg ikke få ministeren til at indrømme, at muligheder koster penge? Hvis man fjerner penge fra et område, så plejer det at betyde færre muligheder. Så ved jeg godt, der er kommet nogle nye uddannelser, og vi kan da håbe på, at de matcher de unge, som efterspørger at få en kompetencegivende uddannelse.

Vi er bare mange, der tror, at produktionsskolerne i hvert fald indtil nu har været et meget, meget godt projekt til at samle nogle op. Det kan også godt ske netop med den tilgang, der er, så der procentuelt er flere unge, der ikke får en kompetencegivende uddannelse, at det er for tidligt at pille ved produktionsskolerne, for man piller jo ved produktionsskolerne, før vi har set gevinsten på de andre uddannelser.

Hvorfor vil ministeren ikke gå i en reel forhandling om, hvordan man får det hele til at hænge bedre sammen?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg er fuldt ud enig i, at muligheder som oftest koster penge, og derfor er det her forslag jo heller ikke et spareforslag. Det er ikke et spareforslag, det er faktisk fuldstændig udgiftsneutral. Det er et spørgsmål om mellemregningerne mellem staten og kommunerne. Der spares ikke en krone fra statens side på det her forslag. Vi fastholder fortsat produktionsskolerne som en mulighed for de unge, der har brug for at gå på en produktionsskole.

Formanden:

Skønnes der fortsat at være behov for en anden runde? Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Det er selvfølgelig meget interessant at diskutere med ministeren, der så ikke vil svare på alle spørgsmålene. Men inden jeg endnu en gang skal prøve at tage fat i ministeren, vil jeg gerne have lov at sige, at jeg synes, det er ynkeligt, det er pinligt, at Dansk Folkeparti bærer det her forslag igennem med regeringen uden at tage ordet ved hverken anden- eller tredjebehandlingen. Hvad er det, man har aftalt med regeringen for at bære det her igennem? Hvad har man fået for det? Hvordan er stemningen i Dansk Folkepartis gruppe? Er der nogen problemer? Synes alle i Dansk Folkeparti, at det her simpelt hen er jordens bedste forslag? Hvad vil der ske, hvis man overhovedet ikke vedtager det i dag, men sen-

der det tilbage til udvalget? Har man overvejet det i Dansk Folkeparti?

Jeg synes, det er synd for den parlamentariske debat, at man ikke hører et stort parti, som i al væsentlighed bare er sådan en dikkende lamme hale til regeringen, også vedrørende det lovforslag her. Dansk Folkeparti har jo ikke været tavs hele vejen igennem. Man har netop været meget åbenmundet ude i de små områder og har sagt: Det her skal nok gå, vi har stor forståelse og al det der. Men når det kommer til realiteterne herinde, så stemmer man bare sammen med regeringen.

Kl. 14.15

Hvorfor kan man ikke deltage i debatten herinde i dag sammen med ordførerne, så man kan svare på nogle af de væsentlige spørgsmål? Det kan da ikke passe, at Dansk Folkeparti i et og alt er hundrede procent enig med regeringen her. Det må da kunne lykkes bare at få at vide, hvorfor Dansk Folkeparti synes, at det her forslag er så genialt. Det står i hvert fald hen i det uvisse, hvis det er sådan, som jeg fornemmer det, at en lang række af Dansk Folkepartis medlemmer er meget utilfredse med det her lovforslag.

Jeg ved ikke, hvad Dansk Folkeparti har fået til gengæld, men jeg kan bare se, at de små kommuner med lavt skattegrundlag, de kommuner, der forsøger at gøre en indsats og skaffe uddannelsesmuligheder til de unge mennesker, og som man ellers taler pænt om, svigter man her. Man svigter også skolerne, man svigter også eleverne, men det er Dansk Folkeparti ligeglad med i den her sag. Det må vi måske leve med, hvis ikke Dansk Folkeparti tager sig sammen her i anden runde.

Så vil jeg gerne spørge ministeren, for jeg har ikke fået svar på følgende spørgsmål: Hvorfor skal det lovforslag her have tilbagevirkende kraft? Er det normalt sådan, eller er det ny kutyme, at regeringen vil indføre, at man laver lovforslag med tilbagevirkende kraft?

Vi har forsøgt at få en garanti fra regeringen. Vi har fået en garanti for Nordjylland fra fru Tina Nedergaard om, at der ikke bliver lukket nogen skoler deroppe. Det takker vi selvfølgelig for, men vi vil gerne være solidariske med alle andre egne af landet og høre, hvordan det står til i de 13 andre amter. Det må være ministerens opgave at give den garanti, at der ikke kommer til at lukke nogen skoler, selv om man over en bank straffer alle de kommuner, der har investeret i sådan en produktionsskole. De, som har løst opgaven her eller forsøger at løse den, er

dem, ministeren straffer med det lovforslag her. Derfor er det helt uforståeligt.

Så vil jeg gerne spørge til den række kommuner, der vinder på det her, og til det der med måltallene: Er det ikke sådan, at lige nøjagtig de kommuner, der vinder på det her, i hvert fald de store byer, har en anden skoleform, der hedder TAMU, som er finansieret af satspuljemidlerne, og derfor er der et alternativ der, og de penge er finansieret af statens midler, hvorimod de her også er finansieret af egne midler? Hvis man lukker i de små yderområder, så bliver det altså for langt for de elever at komme ind til byen.

Jeg synes, at det er ret interessant. Der er tre spørgsmål her, foruden selvfølgelig, at det kunne være interessant også at debattere det med Dansk Folkeparti. Det kommer vi nok ikke til, de dukker nakken og er en dikkende lammehale. Det synes jeg er synd. Det må vi måske leve med, men jeg håber, at ministeren vil svare på de sidste tre spørgsmål her.

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Så er det hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Først vil jeg takke undervisningsministeren, fordi undervisningsministeren benyttede sig af sin mulighed for at benytte talerstolen her i Folketinget. Det er jo en ministers ret til enhver tid at bede om ordet, ministeren vil få ordet, og det er sket.

Derimod kan jeg selvfølgelig ikke takke ministeren for, at indholdet i ministerens svar var sådan, at jeg kunne sige, at det var jeg enig i. Det kunne jeg slet ikke sige. Jeg kunne heller ikke sige, og det kan jeg heller ikke nu, at jeg synes, ministeren helt har svaret på det spørgsmål, som er centralt: Hvorfor kunne man ikke prøve at arbejde med en helt tredje model?

Vi er enige om, at den nuværende model ikke er så god, ikke fordi den ikke var god på det tidspunkt, den blev indført, men fordi tiden har ændret sig, og fordi antallet af elever rent faktisk er øget ud over måltallet, så der er behov for en anden model. Den her model blev allerede kasseret dengang, og så bruger man den model nu. Alle kan se – og jeg er helt overbevist om, at ministeren også kan se det, jeg kan slet ikke tro, at ministerens intellektuelle evner ikke slår til her, tværtimod slår de til – at den har uretfærdige følger. Følgevirkninger.

Der er ikke noget med, at vi ikke har tiltro til kommunerne, hvilket ministeren taler om kunne ligge til grund for nogle af os. Ministeren ved jo godt, at vi er nogle partier, der sådan set mener, at væsentlige dele af uddannelsessystemet skal ligge så decentralt som muligt. Folkeskolen skal man ikke styre for meget fra statens side. Ungdomsuddannelsen skal heller ikke ligge i staten, den vil vi gerne have ligger i regionerne. Så vi er sådan set nogle partier, der lægger meget vægt på, at det er decentralt, og det er også tilfældet her.

Men det, der er problemet, er jo, at man straffer de kommuner, der i særlig grad yder en indsats for at sikre, at der er produktionsskoletilbud. Det er det, som er konsekvensen af lovforslaget. Det er ikke, fordi vi har en mistanke om, at kommunerne vil gøre noget ondt, men kommunerne kan føle sig økonomisk trængt. Det er det, der er problemet i den forbindelse.

Kl. 14.20

Det, der er risikoen ved det, er, at nogle af de tilbud, som unge mennesker hidtil har haft, forsvinder. Vi ved det ikke. Der er ingen, der kan garantere, at de bliver ved med at være der, og det synes jeg slet ikke ministeren skal vove sig ud i, for sådan en garanti kan man ikke give. Vi siger heller ikke, at det ikke sker, men der er i hvert fald en risiko for, at det ikke sker. Og det, der så er risiko for, er, at de unge mennesker til gengæld ikke benytter sig af de andre tilbud, som man kan diskutere kvaliteten af, men det er da bedre end ingenting. Det er derfor, man i stedet for at vedtage lovforslaget snævert skulle have valgt at tage sig tid til at finde en bedre model.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg synes, at hr. Bjarne Laustsen har helt ret i, at det er overraskende, at det parti, som har lavet forlig med regeringen på det felt, slet ikke føler, at det skal sige noget i debatten. Jeg tænker på min egen rolle, da vi var i den samme situation i forbindelse med den tidligere regering. Vi følte i høj grad trang til at gå ind i diskussioner om uddannelsespolitiske spørgsmål, men det har man i dag fuldstændig overladt til ministeren og i går til Venstres ordfører.

Dansk Folkeparti har tilsyneladende ingen mening om produktionsskoler og vil ikke forsvare det synspunkt, som har været udslagsgivende for, at de om et øjeblik stemmer for. De vil hverken fortælle os eller andre, hvorfor det her er så godt et forslag, selv om de har alle chancer for at tage ordet. Dansk Folkepartis uddannel-

sesordfører fik jeg ikke helt øje på i går, og jeg tror ikke, det var, fordi mit blik ikke var klart nok, tværtimod, men nu kan jeg se, at Dansk Folkepartis ordfører sidder dernede. Om det muligvis er en markering af, at Dansk Folkepartis ordfører vil have ordet, overlader jeg til andre at vurdere.

Formanden:

Tak til hr. Aage Frandsen. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Ministerens bedste argument for sit lovforslag er, at den nuværende ordning ikke er god. Det har vi nu fået udmalet med kropssprog og det hele. Den nuværende ordning er ikke god. Alle ordførere er enige med hende i, at den nuværende ordning ikke er god.

Ministerens bedste bud på en ny ordning er det forslag, som blev kasseret af SR. Vi synes faktisk ikke, det er godt nok, at regeringen sådan lader sig nøje med noget, som SR ikke fik vedtaget, og i stedet kører det til torvs. Ministeren synes godt om produktionsskolerne. Det siger hun, det står nu i Folketingets forhandlinger, men ministerens model betyder, at de kommuner, som ifølge ministeren gør det gode, som giver mulighed for, at unge, der har behov for det, kan komme på produktionsskole, skal betale ekstra for det.

Når vi rejser det spørgsmål, får vi at vide, at vi viser mistillid. Tja.

Ministeren skriver i et svar på et spørgsmål, at forslaget om at forhøje de kommunale bidrag endvidere er begrundet i et ønske om at sikre, at kommunerne oplever en sammenlignelighed i udgifterne i forhold til andre tilbud.

Nå, så ministeren tror, at kommunerne kan fristes. Hvis et produktionsskoletilbud ser billigt ud, er det den vej, man lokker eleverne frem for at betale selv. Nej, det ærinde, vi er ude i, er ikke et mistillidsærinde. Det er et principielt ærinde, som går ud på, at de kommuner, som tager uddannelsesansvar, ikke skal straffes for det. For ministerens model betyder, at den anden chance, som nogle unge har brug for, bliver genstand for en rent lokal prioritering: Vil vi, eller vil vi ikke sammenligne med nabokommunen? De unge, deres muligheder, deres anden chance bliver begrænset af det lovforslag, som et flertal vil vedtage om et øjeblik.

Samtidig får vi at vide, at det frie optag er fastholdt. Det er jo et frit optag, som er begræn-

set til den gruppe, som af Ungdommens Uddannelsesvejledning er blevet visiteret eller godkendt til at være sølle nok til at komme på produktionsskole.

Kl. 14.25

Alle disse elementer i L 3 og i det her lovforslag efterlader kun ét indtryk: at posen snøres til, og at de unge, som har sværest ved at få et greb om uddannelseslivet, skal have stadig færre muligheder. Det burde have været omvendt, og så kunne vi måske nå den fælles målsætning, at alle unge skal have en kompetencegivende uddannelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 62 stemmer (V, DF og KF) mod 45 (S, SF, RV, EL og KD).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Tredje behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Anbringelsesreform). Af socialministeren (Eva Kjer Hansen). (Fremsat 6/10 2004. Første behandling 22/10 2004. Betænkning 9/12 2004. Anden behandling 14/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anne Baastrup (SF):

Det er en godt lovforslag, som vi nu om kort tid skal vedtage. Det er et lovforslag, der er lavet i en kontinuitet med den hidtil gældende lovgivning.

Da vi forhandlede, var vi nogle stykker, der i virkeligheden overvejede, om det var nødven-